

LÖSNINGAR

OPTIONER OCH MATEMATIK (CTH[TMA155],GU[MAM690])

Skrivningsdag: 22 januari 2005 fm v, 3 timmar

Varje uppgift ger maximalt 3 poäng.

1. (Black-Scholes modell) Låt K vara ett positivt reellt tal. Ett aktiederivat av europeisk typ utbetalar slutdagen T beloppet 1 om $|S(T) - K| \leq \frac{1}{10}K$ och i annat fall utbetalas ingenting. Bestäm derivatets pris vid tiden 0.

Lösning: Sätt $g(s) = 1_{[\frac{9}{10}K, \frac{11}{10}K]}(s)$ och notera att derivatet utbetalar beloppet $g(S(T))$ slutdagen T . Om $s = S(0)$ ges derivatets pris vid tiden 0 av

$$\begin{aligned} \Pi(0) &= e^{-rT} E \left[g(se^{(r-\frac{\sigma^2}{2})T+\sigma W(T)}) \right] \\ &= e^{-rT} P \left[\frac{9}{10}K \leq se^{(r-\frac{\sigma^2}{2})T+\sigma W(T)} \leq \frac{11}{10}K \right] \\ &= e^{-rT} P \left[\ln \frac{9K}{10s} - (r - \frac{\sigma^2}{2})T \leq \sigma W(T) \leq \ln \frac{11K}{10s} - (r - \frac{\sigma^2}{2})T \right] \\ &= e^{-rT} P \left[\frac{1}{\sigma\sqrt{T}} (\ln \frac{9K}{10s} - (r - \frac{\sigma^2}{2})T) \leq W(1) \leq \frac{1}{\sigma\sqrt{T}} (\ln \frac{11K}{10s} - (r - \frac{\sigma^2}{2})T) \right] \\ &= e^{-rT} \left\{ \Phi\left(\frac{1}{\sigma\sqrt{T}} (\ln \frac{11K}{10S(0)} - (r - \frac{\sigma^2}{2})T)\right) - \Phi\left(\frac{1}{\sigma\sqrt{T}} (\ln \frac{9K}{10S(0)} - (r - \frac{\sigma^2}{2})T)\right) \right\} \\ &\quad \leftarrow SVAR \end{aligned}$$

2. Två positiva stokastiska variabler U och V har frekvensfunktionerna

$$f_U(x) = \frac{1}{\sqrt{\pi}} x^{-1-\ln x}, \quad x > 0$$

respektive

$$f_V(x) = \frac{1}{\sqrt{\pi}} x^{-1-\ln x} (1 + \sin(2\pi \ln x)), \quad x > 0.$$

Visa att

$$E[U^n] = E[V^n]$$

för alla $n \in \mathbf{N}$.

Lösning: Låt $n \in \mathbf{N}$ vara fixt. Eftersom

$$E[U^n] = \int_0^\infty x^n f_U(x) dx$$

och

$$E[V^n] = \int_0^\infty x^n f_U(x) dx + \int_0^\infty x^n \frac{1}{\sqrt{\pi}} x^{-1-\ln x} \sin(2\pi \ln x) dx$$

räcker det att visa att

$$\int_0^\infty x^n x^{-1-\ln x} \sin(2\pi \ln x) dx = 0.$$

Substitutionen $x = e^t$ ger

$$\begin{aligned} \int_0^\infty x^n x^{-1-\ln x} \sin(2\pi \ln x) dx &= \int_{-\infty}^\infty e^{nt} e^{-t^2} \sin(2\pi t) dt \\ &= e^{\frac{n^2}{4}} \int_{-\infty}^\infty e^{-(t-\frac{n}{2})^2} \sin(2\pi t) dt = e^{\frac{n^2}{4}} \int_{-\infty}^\infty e^{-s^2} \sin(2\pi s + n\pi) ds \\ &= (-1)^n e^{\frac{n^2}{4}} \int_{-\infty}^\infty e^{-s^2} \sin(2\pi s) ds = 0 \end{aligned}$$

eftersom integranden i den senare integralen är udda.

3. Betrakta binomialmodellen där $d = -u < 0$, $0 < r < u$ och där $T = 2N + 1$ är ett udda positivt heltal. Ett aktiederivat av europeisk typ ger innehavaren beloppet 1 om aktiepriset slutdagen T är lika med $S(0)e^u$ och i annat fall erhåller innehavaren ingenting. Bestäm derivatets värde vid tiden 0. (Att behandla fallet $N = 1$ korrekt ger 1.5 poäng.)

Lösning: Sätt

$$g(s) = 1_{\{S(0)e^u\}}(s)$$

så att derivatets värde vid tiden 0 ges av

$$\Pi(0) = e^{-rT} \sum_{i_1, \dots, i_T = u, d} q_{i_1} \dots q_{i_T} g(S(0) e^{i_1 + \dots + i_T})$$

där

$$q_u = \frac{e^r - e^d}{e^u - e^d}$$

och

$$q_d = \frac{e^u - e^r}{e^u - e^d}.$$

Alltså är

$$\begin{aligned} \Pi(0) &= e^{-rT} \sum_{\substack{i_1, \dots, i_T = u, d \\ i_1 + \dots + i_T = u}} q_{i_1} \dots q_{i_T} \\ &= e^{-rT} \binom{T}{N} \frac{(e^r - e^d)^{N+1} (e^u - e^r)^N}{(e^u - e^d)^T} \leftarrow SVAR \end{aligned}$$

4. Visa att

$$S(t) - c(t, S(t), K; T) = K e^{-r(T-t)} - p(t, S(t), K; T)$$

om dominansprincipen gäller.

5. En reellvärd Gaussisk process $(X_k)_{k=1}^n$ uppfyller

$$\text{Cov}(X_j, X_k) = 0 \text{ för } j \neq k.$$

Visa att de stokastiska variablerna X_1, \dots, X_n är stokastiskt oberoende.